

SỰ PHÂN BỐ CỦA CÂY MAI DƯƠNG (*Mimosa pigra* L.) Ở VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

Trần Triết, Lê Công Kiệt, Nguyễn Thị Lan Thị

Khoa Sinh, Trường Đại học Khoa học Tự Nhiên - ĐHQG tp.HCM

Tóm tắt:

Cây Mai dương *Mimosa pigra* L. (Họ Fabaceae) là một loài cỏ dại ngoại lai có nguồn gốc từ Trung Mỹ và hiện là một trong những loài cỏ dại nguy hiểm nhất trên các vùng đất ngập nước nhiệt đới. Ở vùng đồng bằng sông Cửu Long, cây Mai dương xuất hiện khá gần đây (mẫu tiêu bản đầu tiên được thu thập tại Mộc Hóa, Long An vào năm 1979) nhưng hiện đã lan tràn ở nhiều nơi và bành trướng diện tích phân bố với tốc độ rất nhanh. Chúng tôi đã tiến khảo sát khu vực phân bố của cây Mai dương liên tục từ tháng 9 năm 1999 đến nay (tháng 6/2002), và đã thành lập bản đồ phân bố của loài này trên vùng đồng bằng sông Cửu Long. Bản đồ phân bố cho thấy cây Mai dương có mặt hầu hết trên các tỉnh của vùng đồng bằng sông Cửu Long, tập trung chủ yếu ở vùng nước ngọt, chịu ảnh hưởng của lũ sông Cửu Long. Các tỉnh thượng nguồn Đồng Tháp, Long An, An Giang, Kiên Giang là những nơi có mật độ cây Mai dương dày đặc nhất. Cây Mai dương hiện diện chủ yếu ở các vùng ven kênh rạch, bờ đê, ven đường nơi có tiếp giáp với nước. Từ các khu vực trên cây mai dương có thể lan rộng vào những vùng ao hồ, ruộng lúa, đồng cỏ ngập nước.

Sự bành trướng của cây Mai dương là đặc biệt nguy hiểm tại các khu bảo tồn thiên nhiên vì nó đe dọa trực tiếp đến đa dạng sinh học của các loài bản địa. Chúng tôi đã tiến hành giám sát quần thể cây Mai dương tại Vườn quốc gia Tràm Chim từ năm 2000 đến nay, số liệu cho thấy loài cây này có thể tăng gấp đôi diện tích phân bố chỉ trong vòng một năm. Diện tích cây Mai dương ở Tràm Chim năm 2000 là 490 ha, tăng lên 950 ha năm 2001 và đạt đến 1900 ha trong năm 2002. Căn cứ trên số liệu đo đạc ngoài thực địa chúng tôi đã thành lập bản đồ phân bố cây Mai dương tại Vườn quốc gia Tràm Chim giai đoạn 2000-2002.

THE DISTRIBUTION OF THE EXOTIC WEED *MIMOSA PIGRA* IN THE MEKONG DELTA

Tran Triet, Le Cong Kiet, Nguyen Thi Lan Thi

Department of Biology, University of Natural Sciences - VNU.HCM

Abstract:

Mimosa pigra L. (Fabaceae) is an exotic weed, originating from Central America, and is now one of the most dangerous weeds in tropical wetlands. In the Mekong Delta, *Mimosa pigra* occurred quite recently (the first botanical specimen was collected in Moc Hoa District, Long An Province in 1979) but has quickly covered large areas and is expanding very rapidly. We have been monitoring the invasion of *Mimosa pigra* in the Mekong Delta since September 1999 and have prepared a distribution map of this weed. The map showed that *Mimosa pigra* occurred in almost all provinces of the Mekong Delta, concentrating in the freshwater zone affected by the Mekong flood water. The upstream provinces Dong Thap, Long An, An Giang and Kien Giang are areas of highest *Mimosa pigra* density. *Mimosa pigra* first occupied areas along canals, streams, road sides. From there, the weed expanded into pool and swamp edges, rice fields and wet grasslands.

The invasion of *Mimosa pigra* is particularly dangerous in nature conservation areas as it directly threatens native biodiversity. We have monitored *Mimosa pigra* population in Tram Chim National Park since 2000. The monitoring data showed that *Mimosa pigra* could double its area in merely a year. The area infested by *Mimosa pigra* in Tram Chim was 490 ha in 2000, increased to 950 ha in 2001 and to 1900 ha in 2002. Based on field measurements, we have established distribution maps of *Mimosa pigra* in Tram Chim National Park for the period 2000-2002.